ВИСОКОХУДОЖЕСТВЕН АЛБУМ, ПОСВЕТЕН НА СЪЕДИНЕНИЕТО НА БЪЛГАРИЯ 1885*

ст. н. с. д-р Цветана Стайкова,
E-mail: staykova.tz@cl.bas.bg

През 2005 г. в Пловдив, града, в който се осъществява Съединението на България през 1885 г., излиза уникален албум на издателство ВИОН, посветен на една от най-забележителните дати в българската история. Издаден по повод 120 години от Съединението на Княжество България и Източна Румелия, той представя неговото провеждане в образи и картини.

"Посрещане на княз Александър Батенберг I в Пловдив" - литография, 1885 г.

---

*СЪЕДИНЕНИЕТО НА БЪЛГАРИЯ 1885 = THE UNIFICATION OF BULGARIA 1885. Под ред. на н.с. Стефан Шивачев. — Пловдив: ВИОН, 2005.

Ето как съставителите му мотивират нуждата от този албум:

“Разпокъсването на българските земи, наложено от Берлинския договор през 1878 г., извежда националнообединителната програма като първостепенна задача пред българския народ.

СЪЕДИНЕНИЕТО на 6 септември 1885 г. е исторически акт, осъществен от един малък народ, който доказва, че може сам да решава съдбата си.

СЪЕДИНЕНИЕТО е пример за сплотеността на българската нация. През есента на 1885 г. нашите войни защитават с кръвта си волята на своя народ.

СЪЕДИНЕНИЕТО е събитие, което се превръща в национална символика и ни помага да се вгледаме в миналото си и да потърсим отправни точки за днешния и утрешния ден.”

“Съединена България“, литография, художник Николай Павлович, 1886 г.

Проследявайки хронологията на събитията и фактите, предшестващи осъществяването на този исторически акт, съставителите документират чрез разнообразен архивен материал всеки етап от неговата подготовка. Портрети на неговите водачи, отделни сцени от провеждането му, образи на голяма част от участниците в него, както и на офицери и доброволци в Сръбско-българската война, последвала Съединението, запознават широката читателска аудитория с величието на събитието, а едновременно с това провокират въображението й и емоционално й въздействат. Отразяването на Съединението в творчеството на едни от най-големите български художници, чиито платна са намерили подобаващо място на страниците на албума, е още едно доказателство за значението, което му се отдава от българската общественост, и мястото му в историята на българското изобразително изкуство.

В изданието изрично е отбелязано, че са ползвани снимки, документи, литографии и вещи от институции с национално значение за историята ни — музеи, библиотеки, архиви и галерии преди всичко в Пловдив, а така също в София и В.Търново.

Обосновано и логично звучат заключителните думи на създателите на албума: “Съединена България се ражда от вековните усилия на цялата нация. Това е първият успех едновременно на българското националноосвободително движение, на младата българска войска и дипломация. Това е оня успешен старт, който осигурява напредъка на третата Българска държава.“

Съставителите на албума показват изключителна компетентност и информираност, а художествената стойност на включения материал и начинът на представянето му говорят за високите творчески възможности на оформителите му. Паралелният текст на английски език разширява информационната му стойност.

Албумът “Съединението на България 1885” е притежание на Централната библиотека на БАН, в чийто фонд е включен, и е достъпен за всеки читател, проявяващ интерес към едно от най-великите събития в историята на България.

Илюстрациите са представени с любезното съдействие на създателите на албума.